

Forslag A 1931/PRE
Fremlagt af Nordisk Grønt Venstre
Behandles i Præsidiets

A 1931/PRE Medlemsforslag om et atomvåbenfrit Norden (NGV)

Nordisk Grønt Venstre foreslår, at Nordisk Råd rekommanderer de nordiske regeringer

att arbeide for å bevare Norden som en atomvåpenfri sone
att ratifisere FNs atomvåpenforbud

Baggrund

Verden er et mye farligere sted etter at Russland startet sin folkeresstridige angrepskrig mot Ukraina i februar 2022. FNs generalsekretær António Guterres uttalte i august 2022 at trusselen om atomkrig er like reell som den var på høyden av den kalde krigen. Det er en advarende påminnelse om hvor alvorlig den nåværende situasjonen er.

Atomvåpen er det verste og mest umenneskelige masseødeleggelsesvåpenet verden har sett. Det internasjonale samfunnet har så langt verken lyktes med å stoppe spredningen eller få atomvåpenstatene til å avvæpne. I stedet investeres milliarder i modernisering og utvikling av atomvåpen. Forskning har tydelig vist at det mangler beredskap for å håndtere konsekvensene av atomvåpen.

Atomvåpen og våpenenes eksistens utsetter hele verden for en enorm risiko. Hundrevis av atomvåpen står nå klare til bruk på få minutters varsel, og risikoen for at dette skjer øker dramatisk. I en eskalerende krisesituasjon er varslingsstiden kort og usikkerheten knyttet til om trusler kommer fra konvensjonelle våpen eller atomvåpen er stor. Faren for misforståelser er uakseptabelt høy.

Russland må umiddelbart trekke tilbake sine ulovlige styrker fra Ukraina og avstå fra trusler om bruk av atomvåpen. NATO på sin side har et ansvar for å sørge for at atomvåpen ikke blir en større del av den pågående konflikten. En større utplassering av atomvåpen i Europa og en sikkerhetsstrategi basert på utplassering av atomvåpen i norden kan bidra til å gjøre våre land mer utrygge. Nå samles alle de nordiske landene som medlemmer av NATO. I en slik situasjon må de nordiske landene arbeide for at norden fortsatt skal forbli en atomvåpenfri sone. De nordiske landene har en stolt



tradisjon for å jobbe for nedrustning og avspenning. Dette er et arbeid som er viktigere nå enn noen gang.

FNs atomvåpenforbud ble vedtatt 7. juli 2017 av 122 stater. Forbudet er en omfattende traktat som forbyr alle former for tilknytning til atomvåpen. Traktaten trådte i kraft 22. januar 2021 og i henhold til Artikkel 1 er blant annet oppbevaring, lagring, overføring, mottak, trussel om å bruke, utplassere, installere og distribuere atomvåpen forbudt. De nordiske land må følge dette og de nordiske regjeringer bør snarest ratifisere FNs atomvåpenforbud.

De nordiske landene har et ansvar overfor fremtidige generasjoner for å beskytte dem mot masseødeleggelsesvåpen. Vi i de nordiske landene er forpliktet til å handle for å sikre et atomvåpenfritt miljø

Reykjavik, den 6. september 2022

Kathy Lie (SV)
Freddy André Øvstegård (SV)
Tobias Drevland Lund (R)
Christian Juhl (Ø)

Orrí Páll Jóhannsson (VG)
Veronika Honkasalo (VF)
Mariane Paviasen (IA)